

Mūzika 7. klasei

Temata nr.	Jēdzieni, termini, personības	Apraksts
7.2.	Ģimenes godi	Kultūras nemateriālā mantojuma vērtības, ar ģimenes svinībām saistīti svētki: kristības, kāzas, bēres.
	Godu balsi	Teiktās melodijas (rečitātīvi), kurās melodiju un ritmiku ietekmē runas plūsma (dziedoši izrunāts teksts, kurš mainās atkarībā no ieražas norises, piemēram, talkas dziesmas, līgotnes).
	Apdziedāšanās	Divu pušu ceremoniāla sacensība; asprātīgi, sadzīviski humoristiski dziedājumi, kuros viena grupa apdzied otru. Apdziedāties var puisi un meitas, vedēji un panāksnieki, māju ļaudis un viesi.
	Apdziedāšana	Tradīcija, kad īpašas dziedātājas tiek lūgtas “apdziedāt” svinību dalībniekus, šī tradīcija ir raksturīga Latgalē.
	Postfolklorā	Mūsdienu tautas mūzika, kas radusies postmodernisma laikā, tautas mūzikai sajaucoties ar citu žanru mūziku, piemēram, folkroks, folkmetāls, elektrofolks u. c.
7.3.	Reps	Afroamerikāņu mūzikas stils, kuru raksturo ritmiska runāšana, kas tiek balstīta uz stingra pulsa, kurš veidots no jau gatava ieraksta, izmantojot miksēšanas tehniku.
	Bītbokss	Vokālās perkusijas (ritmizēšanas) forma, kurā ar balsi atdarina mūzikas instrumentus un rada dažādas sitaminstrumentus ilustrējošas skaņas un ritmu.
7.4.	Mūzikls	Skatuves žanrs, kurš apvieno mūzikas, teātra un dejas mākslas elementus.

Temata nr.	Jēdzieni, termini, personības	Apraksts
7.5.	Mutvārdu tradīcija	Tautas, novada vai ļaužu grupas kultūras mantojuma sastāvdaļa, kuru veido no paaudzes uz paaudzi mutvārdos (pēc atmiņas) nodotais mantojums.
	Gregoriskais dziedājums	Vienbalsīgs <i>a cappella</i> dziedājums latīņu valodā.
	Neimas	Rakstu zīmes, kas ataino aptuvenu melodijas virzību.
	Notis	Grafiskas zīmes, kas attēlo noteiktus skaņu augstumus.
	Notācija	Simbolu kopa, kas attēlo skaitļus, daudzumu, kā arī skaņas augstumu un ilgumu mūzikā.
	Gvido no Arecas	Mūks, kurš 11. gadsimtā ieviesa nošu nosaukumus.
	Hildegarde no Bingenas	Viena no izcilākajām personībām viduslaikos. Abate, mistiķe, komponiste, dabas dziedniece.
7.6.	Trubadūri	Dzejnieki un dziesminieki (parasti no bruņinieku kārtas), kas apguvuši galantas uzvedības un pieklājības noteikumus, kā arī dzejas un mūzikas mākslu.
	Lauta	Viduslaikos populārs strinkšķināms stīgu mūzikas instruments.
	Rata lira	Viduslaiku stīgu instruments ar taustiņiem, ar kuru maina skaņas augstumu, un rokturi, kuru griežot tiek iekustināts koka rats, kas trinas gar stīgām kā bezgalīgs lociņš.
	Žonglieris	1. Cirka mākslinieks, kas uzstājas žonglēšanā. 2. Viduslaiku Eiropā ceļojošs muzikants, dziesminieks, kas galvenokārt izpildīja citu sacerētas dziesmas.
	Fidele	Populārs viduslaiku stīgu instruments, kuru spēlē ar lociņu.
	Blokflauta	Senākais koka pūšaminstruments, viduslaikos viens no populārākajiem mūzikas instrumentiem.

Temata nr.	Jēdzieni, termini, personības	Apraksts
7.7.	Populārā mūzika	No itāliešu vārda <i>popolo</i> ; kas nozīmē, ka šī mūzika ir tautā izplatīta.
	Ģitāra	Stīgu strinkšķināminstruments, viens no pasaulē populārākajiem mūzikas instrumentiem.
	Sintezators	Elektronisks mūzikas instruments, ko izmanto dažādu skaņu radīšanai un pārveidei.
	Festivāli	Mūzikas festivāli ir periodiski organizēti mūzikas svētki, kas sastāv no koncertu vai izrāžu cikla, ko vieno kopējs mērķis. Festivāli var pārstāvēt dažādus mūzikas stilus un tēmas: klasiskās, tradicionālās, senās, populārās mūzikas festivāli u. c.
	Karnevāli	Viduslaikos šādi apzīmēja svētkus pirms lielā gavēņa, kuru laikā notiek gājiens ar maskarādi, dejām un rotaļām. Īpašā cieņā karnevāli ir katoļu zemēs – Latīņamerikā, Francijā, Itālijā un citur.
7.8.	Dabas balsis mūzikā	Dabas skaņu imitēšana ar balsi, mūzikas instrumentiem; reālu dabas skaņu ierakstu (lietus, pērkons, putnu balsis, suņu rejas) ievietošana skaņdarbos, kas piešķir mūzikai jaunas nokrāsas.
	Olivjē Mesiāns	20. gs. franču komponists, ērģelnieks, ornitologs. Viņš ir ierakstījis putnu balsis, pētījis un izmantojis tās savos skaņdarbos.

Izmantotā literatūra

- Bāliņa, R. *Latviešu valodas vārdnīca*. R. : Avots, 2006.
- Kārkliņš, L. *Mūzikas leksikons*. Rīga : RaKa, 2006.
- <https://lv.oxforddictionaries.com>
- <https://enciklopedija.lv/>
- Dziesmu un deju svētku likums, 16. 06. 2005. Likums ar grozījumiem, (skatīts 01. 09. 2011.)
- Letonika.lv
- Nacionālā enciklopēdija. <https://enciklopedija.lv/>